

Львівський національний університет імені Івана Франка
(повне найменування вищого навчального закладу)
Кафедра німецької філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
та міжнародного співробітництва

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО КРАЇН ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

(шифр і назва навчальної дисципліни)
напря́м підготовки 0305 Філологія
(шифр і назва напряму підготовки)
спеціальність 6.020303 мова і література (німецька, англійська)
(шифр і назва спеціальності)
спеціалізація _____
(назва спеціалізації)
Факультет іноземних мов
(назва інституту, факультету, відділення)

Лінгвокраїнознавство країн першої іноземної мови. Робоча програма навчальної дисципліни для студентів за напрямом підготовки 0305. Філологія, спеціальністю 6.020303. – Львів: ЛНУ, 2016. – 11 с.

Розробник: доц. Пиц Т.Б.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри німецької філології Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол від. “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри _____ (проф. Максимчук Б.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ____ ” _____ 20__ року

© _____, 2016 рік
© _____, 2016 рік

1. Опис навчальної дисципліни Лінгвокраїнознавство

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 0203.Гуманітарні науки (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки 0305.Філологія (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність (мова і література (німецька)) 6.020303	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		2-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – реферат		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3.6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Лекції	
		22 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
58 год.	год.		
Індивідуальні завдання: 4 год.			
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – ознайомлення студентів з різновидами німецької мови, причинами виникнення національних центрів німецької мови, їхніми мовними особливостями та функціонуванням у різних європейських країнах.

Завдання навчальної дисципліни полягає в ознайомленні студентів з:

- структурними різновидами німецької мови та їхнім співвідношенням один з одним;
- статусом німецької мови у різних країнах;
- поділом німецькомовного ареалу на групи діалектів та їхніми характерними мовними особливостями;
- співвідношенням літературних варіантів німецької мови один з одним та з діалектами;
- історією становлення національних центрів німецької мови (Німеччина, Австрія, Швейцарія);
- лексичними, граматичними, фонетичними особливостями кожного національного варіанта німецької мови;

- мовною ситуацією у національних центрах німецької мови;
- історичними передумовами, сферами використання німецької мови як офіційної чи регіональної у Ліхтенштейні, Люксембурзі, Італії та Бельгії та їхніми мовними особливостями.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- різні форми існування німецької мови;
- поліцентричну сутність німецької мови;
- історію, статус функціонування німецької мови у різних європейських країнах;
- основні групи німецьких діалектів та їхні характерні мовні риси;
- співвідношення різних національних варіантів німецької мови Федеративної Республіки Німеччина, Австрії та німецькомовної частини Швейцарії та їхнє співвідношення з діалектами;
- історію, причини виникнення національних центрів німецької мови та їхні характерні риси;
- історію та лексичні особливості німецької мови Ліхтенштейні, Люксембурзі, Бельгії, Італії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти**:

- пояснити критерії за якими два різновиди мови відносяться до однієї чи різних мов;
- роз'яснити поліцентричну сутність німецької мови і статус функціонування її у різних європейських країнах;
- аналізувати характерні риси нижньонімецьких, середньонімецьких і верхньонімецьких діалектів;
- пояснити співвідношення літературних варіантів німецької мови один з одним та з діалектами;
- висвітлити історію становлення національних центрів німецької мови;
- розпізнати характерні риси національних варіантів німецької мови у їхній системі консонантизму і вокалізму, словотворі, граматиці і лексиці.
- пояснити сфери використання літературних варіантів німецької мови та їхніх діалектів у ФРН, Австрії та Швейцарії.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Німецька мова: різновиди, поширення і діалектний поділ.

Тема 1. Різновиди німецької мови. Різновиди німецької мови і критерії приналежності до одного варіанта. Підпорядкування одного різновиду іншому. Лінгвістична подібність різновидів: мовний зв'язок літературних мов та їхніх діалектів.

Тема 2. Німецька мова і німецькомовні країни. Коротка історія німецькомовних країн. Німецька мова як офіційна мова та німецькомовні країни. Поліцентричність німецької мови.

Тема 3. Членування німецького діалектного простору. Нижньонімецькі, середньонімецькі і верхньонімецькі діалекти. Нижньонімецько-нідерландський діалектний ландшафт. Критерії поділу верхньонімецького регіону. Новий поділ німецького діалектного масиву.

Тема 4. Співвідношення діалектів та національних варіантів німецької мови. Мовна ситуація у Німеччині та Австрії. Мовна ситуація у німецькомовній частині Швейцарії. Відмінності між національними варіантами німецької мови у національних центрах німецької мови.

Змістовий модуль 2. Національні центри німецької мови.

Тема 5. Австрія – історія виникнення центру німецької мови. Мовний зв'язок Австрії з іншими німецькомовними регіонами. Передумови для мовних особливостей німецької мови в Австрії. Виникнення австрійського варіанта німецької мови.

Тема 6. Лінгвістика австрійського варіанта німецької мови. Вимова і наголос. Консонантизм і вокалізм. Словотвір, граматичний рід і утворення множини іменників. Синтаксис. Лексика і прагматика.

Тема 7. Німецькомовна Швейцарія – історія виникнення центру німецької мови. Мовно-історичні передумови швейцарського варіанта німецької мови і лінгвогеографічне різноманіття Швейцарії. Передумови для мовних особливостей швейцарського варіанта німецької мови. Виникнення швейцарського варіанта німецької мови.

Тема 8. Мовні особливості швейцарського варіанта німецької мови. Консонантизм і вокалізм. Флексія і синтаксис. Лексика.

Тема 9. Федеративна Республіка Німеччина – історія виникнення центру німецької мови. Виникнення самостійного національного центру німецької мови. Стандартизація німецької мови.

Тема 10. Мовні особливості німецької мови у ФРН. Правопис, система консонантизму і вокалізму. Наголос, словотвір, утворення похідних. Граматика. Лексика.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	П	лаб	інд	с.р.		Л	п	Лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Німецька мова: різновиди, поширення і діалектний поділ.												
Модуль 1												
1. Різновиди німецької мови	9	2	1			5						
2. Німецька мова і німецькомовні країни	7.5	2	0.5			4						
3. Членування німецького діалектного простору	16	4	2			9						
4. Співвідношення діалектів та національних варіантів німецької мови	7.5	2	0.5			4						
Змістовий модуль 2. Національні центри німецької мови												
Модуль 2												
5. Австрія – історія виникнення центру німецької мови	8	2	1			5						
6. Лінгвістика австрійського варіанта німецької мови	9	2	1			5						
7. Німецькомовна Швейцарія – історія виникнення центру німецької мови	8	2	1			5						
8. Мовні особливості	9	2	1			5						

швейцарського варіанта німецької мови												
9. Федеративна Республіка Німеччина – історія виникнення центру німецької мови	8	2	1			5						
10. Мовні особливості німецької мови у ФРН	8	2	1			5						
Усього годин	90	22	10			52						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Різновиди німецької мови, споріднені мови і німецькомовні країни.	2
2.	Членування німецького діалектного простору і співвідношення діалектів та національних варіантів німецької мови.	2
3.	Історія виникнення центру німецької мови в Австрії та лінгвістичні особливості австрійського варіанта німецької мови.	2
4.	Історія виникнення центру німецької мови в німецькомовній частині Швейцарії та лінгвістичні особливості швейцарського варіанта німецької мови.	2
5.	Історія виникнення центру німецької мови у Німеччині та лінгвістичні особливості німецького варіанта німецької мови.	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Підготовка питань, що розглядаються на семінарських заняттях:</p> <p>1) Різновиди німецької мови і критерії приналежності до одного варіанта; 2) Підпорядкування одного різновиду іншому; 3) Лінгвістична подібність різновидів: мовний зв'язок літературних мов та їхніх діалектів; 4) Коротка історія німецькомовних країн; 5) Німецька мова як офіційна мова та німецькомовні країни; 6) Поліцентричність німецької мови.</p> <p>Література:</p> <p>1. Ammon U. Die deutsche Sprache in Deutschland, Österreich und der Schweiz: das Problem der nationalen Varietäten. – Berlin, New York: de Gruyter, 1995. – 575 S.</p> <p>2. Ammon U. Die deutschsprachigen Länder // Soziolinguistik: ein internationales Handbuch zur Wissenschaft von Sprache und Gesellschaft / hrsg. von Ulrich Ammon ... [et al]. – 2nd completely rev. & extended ed. – Berlin: de Gruyter, 2006. – Bd. 3. – Tlb. 3. – S. 1765-1771.</p> <p>3. Kellermeier-Rehbein B. Plurizentrik: Einführung in die nationalen Varietäten des Deutschen. – Berlin: Schmidt, 2014. – 264 S.</p> <p>4. Kleine Enzyklopädie – deutsche Sprache / Hrsg. Wolfgang</p>	52

Fleischer. – Frankfurt am Main: Lang [u.a.], 2001. – 845 S.

1) Нижньонімецькі діалекти; 2) Середньонімецькі діалекти; 3) Верхньонімецькі діалекти; 4) Нижньонімецько-нідерландський діалектний ландшафт; 5) Критерії поділу верхньонімецького регіону; 6) Новий поділ німецького діалектного масиву; 7) Мовна ситуація у Німеччині та Австрії; 8) Мовна ситуація у німецькомовній частині Швейцарії; 9) Відмінності між національними варіантами німецької мови у національних центрах німецької мови.

Література:

1. Ammon U. Die deutsche Sprache in Deutschland, Österreich und der Schweiz: das Problem der nationalen Varietäten. – Berlin, New York: de Gruyter, 1995. – 575 S.
2. Barbour St., Stevenson P. Variation im Deutschen: Soziolinguistischen Perspektiven. – Berlin, New York: de Gruyter, 1998. – 354 S.
3. Niebaum H., Macha J. Einführung in die Dialektologie des Deutschen. – Tübingen: Niemeyer, 1999. – 226 S.
4. Siebenhaar B., Wyler A. Dialekt und Hochsprache in der deutschsprachigen Schweiz / 5. vollständig überarb. Aufl. – St. Gallen: Stehle Druck AG, 1997. – 47 S.
5. Variantenwörterbuch des Deutschen: Die Standardsprache in Österreich, der Schweiz und Deutschland sowie in Liechtenstein, Luxemburg, Ostbelgien und Südtirol / Ulrich Ammon u.a. – Berlin: de Gruyter, 2004. – 1064 S.

1) Мовний зв'язок Австрії з іншими німецькомовними регіонами; 2) Передумови для мовних особливостей німецької мови в Австрії; 3) Виникнення австрійського варіанта німецької мови; 4) Супрасегментні властивості; 5) Консонантизм і вокалізм; 6) Словотвір, граматичний рід, утворення множини іменників, синтаксис; 7) Лексика і прагматика; 8) Мовно-історичні передумови швейцарського варіанта німецької мови і лінгвогеографічне різноманіття Швейцарії; 9) Передумови для мовних особливостей швейцарського варіанта німецької мови; 10) Виникнення швейцарського варіанта німецької мови; 11) Консонантизм і вокалізм; 12) Флексія, синтаксис і лексика.

Література:

1. Гінка Б. І. Лексикологія німецької мови. Лекції та семінари: Навчальний посібник / 3-тє вид., переробл. і доп. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 416 с.
2. Ammon U. Die deutsche Sprache in Deutschland, Österreich und der Schweiz: das Problem der nationalen Varietäten. – Berlin, New York: de Gruyter, 1995. – 575 S.
3. Siebenhaar B., Wyler A. Dialekt und Hochsprache in der deutschsprachigen Schweiz / 5. vollständig überarb. Aufl. – St. Gallen: Stehle Druck AG, 1997. – 47 S.
4. Weiss A.E., Weiss G. Das österreichische Deutsch – eine Standardvariante der deutschen Sprache. – Salzburg: Hausdruckerei, 2007. – S. 5-14.
5. Wiesinger P. Das österreichische Deutsch in Gegenwart und

	<p>Geschichte / 2. durchgeseh. und erw. Aufl. – Wien: Lit, 2008. – Bd. 2. – 450 S.</p> <p>6. Wintersberger A. Wörterbuch Österreichisch-Deutsch / 12. Aufl. – Salzburg und Wien: Residenz Verlag, 1995. – 96 S.</p> <p>1) Виникнення самостійного національного центру німецької мови; 2) Стандартизація німецької мови; 3) Правопис, система консонантизму і вокалізму; 4) Наголос, словотвір, утворення похідних; 5) Граматика; 6) Лексика.</p> <p>Література:</p> <p>1. Ammon U. Die deutsche Sprache in Deutschland, Österreich und der Schweiz: das Problem der nationalen Varietäten. – Berlin, New York: de Gruyter, 1995. – 575 S.</p> <p>2. Barbour St., Stevenson P. Variation im Deutschen: Soziolinguistischen Perspektiven. – Berlin, New York: de Gruyter, 1998. – 354 S.</p> <p>3. Kellermeier-Rehbein B. Plurizentrik: Einführung in die nationalen Varietäten des Deutschen. – Berlin: Schmidt, 2014. – 264 S.</p> <p>4. Variantenwörterbuch des Deutschen: Die Standardsprache in Österreich, der Schweiz und Deutschland sowie in Liechtenstein, Luxemburg, Ostbelgien und Südtirol / Ulrich Ammon u.a. – Berlin: de Gruyter, 2004. – 1064 S.</p>	
2	Написання рефератів у рамках тематики курсу	6
	Разом	58

7. Індивідуальні завдання

Підготовка рефератів за однією з наступних тем:

1. Die deutsche Sprache in der Welt von heute.
2. Die deutsche Sprache in den Institutionen der Europäischen Union und internationalen Organisationen.
3. Deutsch als Fremdsprache.
4. Deutsch im Bereich der Wirtschaft und Wissenschaft.
5. Bundesdeutsche Spracheinflüsse in Österreich.
6. Austriazismen im EU-Recht.
7. Die Geltungsbereiche des Dialekts in der deutschsprachigen Schweiz.
8. Die Landessprachen der Schweiz.
9. Die Standardvarietät in der deutschsprachigen Schweiz.
10. Die Entwicklung Österreichs zu einem nationalen Zentrum der deutschen Sprache.
11. Die Entwicklung der deutschsprachigen Schweiz zu einem nationalen Zentrum der deutschen Sprache.
12. Die Entwicklung der Bundesrepublik Deutschland zu einem nationalen Zentrum der deutschen Sprache.
13. Die Entstehung von Staatsvarietäten während der 40jährigen Teilung Deutschlands.
14. Multilingualismus in der Bundesrepublik Deutschland und „Gastarbeiterlinguistik“.
15. Sprachliche Minderheiten in der Bundesrepublik Deutschland.
16. Sprachliche Minderheiten in Österreich.
17. Deutsche Stereotypen von den Österreichern und Schweizern.
18. Österreichische Stereotypen von den Deutschen und Schweizern.

19. Schweizerische Stereotypen von den Deutschen und Österreichern.
20. Die deutsche Sprache in Ostbelgien.
21. Die deutsche Sprache in Liechtenstein.
22. Die deutsche Sprache in Luxemburg.
23. Die deutsche Sprache in der Provinz Bozen-Südtirol.
24. Die deutsche Sprache in Rumänien.
25. Die deutsche Sprache in Elsass.
26. Galiziendeutsche.
27. Wolhyniendeutsche.
28. Schwarzmeerdeutsche.
29. Deutsche Lehnwörter im Englischen.
30. Deutsche Lehnwörter in den romanischen Sprachen.
31. Deutsche Lehnwörter in den westslawischen Sprachen.
32. Deutsche Lehnwörter in den ukrainischen südwestlichen Mundarten.

8. Методи навчання

1. Пояснювально-ілюстративний метод.
2. Репродуктивний метод.
3. Метод проблемного викладення матеріалу.
4. Евристичний метод.
5. Дослідницький метод.

9. Методи контролю

1. Поточний контроль – дискусія з окреслених питань в рамках семінарських занять.
2. Поточний контроль – перевірка рефератів.
3. Підсумковий контроль – залік (у формі виконання письмових завдань тестового характеру).

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль знань				Тести	Сума
Змістовий модуль №1-2		Відвідування занять	Індивідуальне завдання 15	30	100
Модуль 1	Модуль 2				
Теми 1-4	Теми 5-10				
20	30	5			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	--	---

11. Методичне забезпечення

1. Гінка Б. І. Лексикологія німецької мови. Лекції та семінари : Навчальний посібник / Богдан Гінка. – 3-тє вид., переробл. і доп. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. – 416 с.
2. Ammon U. Die deutsche Sprache in Deutschland, Österreich und der Schweiz : das Problem der nationalen Varietäten / Ulrich Ammon. – Berlin, New York : de Gruyter, 1995. – 575 S.
3. Ammon U. Die deutschsprachigen Länder / Ulrich Ammon // Soziolinguistik : ein internationales Handbuch zur Wissenschaft von Sprache und Gesellschaft / hrsg. von Ulrich Ammon ... [et al]. – 2nd completely rev. & extended ed. – Berlin : de Gruyter, 2006. – Bd. 3. – Tlb. 3. – S. 1765-1771.
4. Barbour St., Stevenson P. Variation im Deutschen : Soziolinguistischen Perspektiven / Stephen Barbour, Patrick Stevenson. – Berlin, New York : de Gruyter, 1998. – 354 S.
5. Kellermeier-Rehbein B. Plurizentrik : Einführung in die nationalen Varietäten des Deutschen / Birte Kellermeier-Rehbein. – Berlin : Schmidt, 2014. – 264 S.
6. Kleine Enzyklopädie – deutsche Sprache / Hrsg. Wolfgang Fleischer. – Frankfurt am Main : Lang [u.a.], 2001. – 845 S.
7. Niebaum H., Macha J. Einführung in die Dialektologie des Deutschen / Hermann Niebaum, Jürgen Macha. – Tübingen : Niemeyer, 1999. – 226 S.
8. Scheer M. Regionale Varietäten der deutschen Sprache und deren Relevanz im Unterricht „Deutsch als Fremdsprache“ : Eine situationsbeschreibende Fragenbogestudie / Melanie Scheer. – München : GRIN Verlag, 2008. – 114 S.
9. Schmidlin R. Die Vielfalt des Deutschen, Standard und Variation : Gebrauch, Einschätzung und Kodifizierung einer plurizentrischen Sprache / Regula Schmidlin. – Berlin/Boston : de Gruyter, 2011. – 575 S.
10. Siebenhaar B., Wyler A. Dialekt und Hochsprache in der deutschsprachigen Schweiz / Beat Siebenhaar, Alfred Wyler. – 5. vollständig überarb. Aufl. – St. Gallen : Stehle Druck AG, 1997. – 57 S.
11. Variantenwörterbuch des Deutschen : Die Standardsprache in Österreich, der Schweiz und Deutschland sowie in Liechtenstein, Luxemburg, Ostbelgien und Südtirol / hrsg. von Ulrich Ammon u.a. – Berlin : de Gruyter, 2004. – 1064 S.
12. Weiss A. E., Weiss G. Das österreichische Deutsch – eine Standardvariante der deutschen Sprache / Andrea E. Weiss, Gerlinde Weiss // Das österreichische Deutsch – eine Standardvariante der deutschen Sprache. – Salzburg : Hausdruckerei, 2007. – S. 5–14.
13. Wiesinger P. Das österreichische Deutsch in Gegenwart und Geschichte / Peter Wiesinger. – 2. durchgeseh. und erw. Aufl. – Wien : Lit, 2008. – Bd. 2. – 450 S.
14. Wintersberger A. Wörterbuch Österreichisch-Deutsch / Astrid Wintersberger. – 12. Aufl. – Salzburg und Wien : Residenz Verlag, 1995. – 96 S.

12. Рекомендована література

Базова

1. Ammon U. Die deutsche Sprache in Deutschland, Österreich und der Schweiz : das Problem der nationalen Varietäten / Ulrich Ammon. – Berlin, New York : de Gruyter, 1995. – 575 S.
2. Barbour St., Stevenson P. Variation im Deutschen : Soziolinguistischen Perspektiven / Stephen Barbour, Patrick Stevenson. – Berlin, New York : de Gruyter, 1998. – 354 S.
3. Kellermeier-Rehbein B. Plurizentrik : Einführung in die nationalen Varietäten des Deutschen / Birte Kellermeier-Rehbein. – Berlin : Schmidt, 2014. – 264 S.

4. Siebenhaar B., Wyler A. Dialekt und Hochsprache in der deutschsprachigen Schweiz / Beat Siebenhaar, Alfred Wyler. – 5. vollständig überarb. Aufl. – St. Gallen : Stehle Druck AG, 1997. – 57 S.
5. Wiesinger P. Das österreichische Deutsch in Gegenwart und Geschichte / Peter Wiesinger. – 2. durchgeseh. und erw. Aufl. – Wien : Lit, 2008. – Bd. 2. – 450 S.

Допоміжна

1. Гінка Б. І. Лексикологія німецької мови. Лекції та семінари : Навчальний посібник / Богдан Гінка. – 3-тє вид., переробл. і доп. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. – 416 с.
2. Ammon U. Die deutschsprachigen Länder / Ulrich Ammon // Soziolinguistik : ein internationales Handbuch zur Wissenschaft von Sprache und Gesellschaft / hrsg. von Ulrich Ammon ... [et al]. – 2nd completely rev. & extended ed. – Berlin : de Gruyter, 2006. – Bd. 3. – Tlb. 3. – S. 1765-1771.
3. Kleine Enzyklopädie – deutsche Sprache / Hrsg. Wolfgang Fleischer. – Frankfurt am Main : Lang [u.a.], 2001. – 845 S.
4. Niebaum H., Macha J. Einführung in die Dialektologie des Deutschen / Hermann Niebaum, Jürgen Macha. – Tübingen : Niemeyer, 1999. – 226 S.
5. Scheer M. Regionale Varietäten der deutschen Sprache und deren Relevanz im Unterricht „Deutsch als Fremdsprache“ : Eine situationsbeschreibende Fragenbogestudie / Melanie Scheer. – München : GRIN Verlag, 2008. – 114 S.
6. Schmidlin R. Die Vielfalt des Deutschen, Standard und Variation : Gebrauch, Einschätzung und Kodifizierung einer plurizentischen Sprache / Regula Schmidlin. – Berlin/Boston : de Gruyter, 2011. – 575 S.
7. Variantenwörterbuch des Deutschen : Die Standardsprache in Österreich, der Schweiz und Deutschland sowie in Liechtenstein, Luxemburg, Ostbelgien und Südtirol / hrsg. von Ulrich Ammon u.a. – Berlin : de Gruyter, 2004. – 1064 S.
8. Weiss A. E., Weiss G. Das österreichische Deutsch – eine Standardvariante der deutschen Sprache / Andrea E. Weiss, Gerlinde Weiss // Das österreichische Deutsch – eine Standardvariante der deutschen Sprache. – Salzburg : Hausdruckerei, 2007. – S. 5–14.
9. Wintersberger A. Wörterbuch Österreichisch-Deutsch / Astrid Wintersberger. – 12. Aufl. – Salzburg und Wien : Residenz Verlag, 1995. – 96 S.

Інтернет-ресурси

1. Ebner J. Österreichisches Deutsch / Jakob Ebner [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : https://www.duden.de/sites/default/files/downloads/Duden_Oesterreichisches_Deutsch.pdf
2. <https://prezi.com/gw8smxgg2i0o/varietaten-der-deutschen-sprache/>
3. <http://www.linse.uni-due.de/esel-seminararbeiten/articles/die-oesterreichische-varietat-der-deutschen-sprache.html>
4. <https://www.schweizerdeutsch-lernen.ch/blog/schweizerdeutsch-woerterbuch/>
5. https://www.pauker.at/pauker/DE_DE/SC/wb/